

ITÄ-SUOMEN LIIKENNESTRATEGIAN PÄIVITYS

Projektisuunnitelma ja toteutumisen arviointia

29.10.2021

PÄIVITYKSEN TAUSTA

- Itä-Suomen liikennestrategia on hyväksytty vuonna 2015
→ 6 vuotta vanha
- Liikenne12 ja investointiohjelma (luonnos)
- Maakuntien liikennejärjestelmäsuunnitelmat 2020/2021
- Fossiilittoman liikenteen tiekartta
- Liikennehallinnon organisaatiomuutokset
- Lainsäädäntömuutokset (mm. LLJMT, LLPL, ALKE, TLL), tuleva kaavoitus- ja rakennuslaki
- Valtakunnallinen liikenneturvallisuusstrategia

PÄIVITYKSEN TAVOITE

- Pitkän tähtäimen strategia, jonka toteuttamiseen alueen toimijat laajasti sitoutuvat
- Päivittää nykyinen strategia uudelle vuosikymmenelle
- Asiakastarpeiden ja toimintaympäristön muutosten tunnistaminen
- Ohjaa ylimaakunnallista ja erityisesti seudullista työtä
- Sovittaa valtakunnalliset linjaukset itäsuomalaiseen toimintaympäristöön
- Tuo esille alueen erityispiirteet ja tarpeet valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne12) vuorovaikutukseen
- Ohjaa ELYn ja muiden osapuolten toimintaa

RAJAUKSET

- Suunnittelualueena kolme maakuntaa, rajat ylittäen ja globaalia ulottuvuutta unohtamatta
- Liikennejärjestelmäkokonaisuus laajasti
 - Liikenne- ja kuljetusmuodot, liikenneinfra, maankäyttö, palvelut, niitä tukevat tietoliikenneyhteydet ja järjestelmät
 - Liikennejärjestelmän käyttäjät

”Suunnitelma ei rajaudu vain ELY-keskuksen toimivallassa oleviin asioihin, vaan tavoitteena on tehdä koko Itä-Suomen alueen toimijoiden yhteinen liikennejärjestelmän kehittämisen strateginen suunnitelma, jonka toteuttamiseen jokainen taho osallistuu omilla käytettävissä olevilla keinoilla ja resursseilla.”

ORGANISOINTI

- Johtaja Tommi Huttunen vastaa laadintaprosessista
- Rukkasina Janne Lappalainen ja Salla Airaksinen, tukenaan ELYn asiantuntijoita
- Ohjausryhmänä Itä-Suomen liikennestrategiaryhmä
- Sparrausryhmässä liittojen liikenneasiantuntijat

TYÖVAIHEET JA AIKATAULU

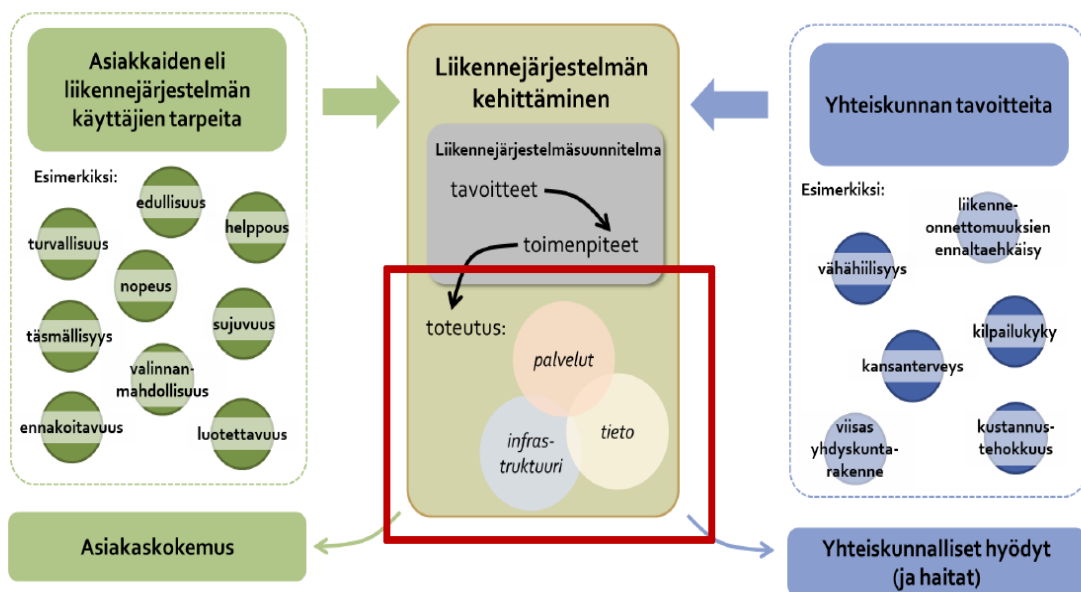

VUOROVAIKUTUS

- Tärkeä osa prosessia → laaditaan päivittyvä vuorovaikutussuunnitelma
- Laaja vuorovaikutus antaa mahdollisuuden keskustella liikennejärjestelmän tulevaisuudesta, liikennehallinnon tavoitteista sekä hakea yhteistä näkemystä
- Vuorovaikutuksen kanavina mm.:
 - Olemassa olevat ryhmät (esim. Ij-seuturyhmät, liitu-ryhmät, henkilöliikenneryhmät, kauppakamarit jne.)
 - Maakuntien ja kaupunkien valtuusto/hallituskäsittelyt, MYR, maakunnallisissa Ij-ryhmissä, kunnanjohtajakokouksissa
 - ELY-käsittely (mm. POS ELY L-alueen ELYt, POS ELY jory, sisäiset ryhmät jne.)
 - Seutukohtaiset tilaisuudet/seutukierrokset (02-03/2022)
 - Naapurimaakuntien liitot ja ELYt

SISÄLTÖ

Liikennejärjestelmän kehittämisen lähtökohdat

- Analysoidaan nykyisen strategian toteutuminen ja muutokset toimintaympäristössä
 - mitä muutoksia tarvitaan tavoitteiden osalta
- Säilytetään asiakastarpeista lähtevä ajatus/rakenne, lisätään yhteiskunnallisia tavoitteita rinnalle
 - huomioidaan Liikenne12
- Maakunnallisten ja kaupunkiseutujen liikennejärjestelmäsuunnitelmien huomioiminen
- Vaikutusten arviointi koko päivitystyön ajan

RAKENNE

- Toimintaympäristö ja asiakastarpeet
- Visio
- Päämäärät
- Tavoitteet
 - Ihmisten liikkuminen
 - Elinkeinoelämän kuljetukset
 - Yhteiskunnalliset tavoitteet
- Toimenpiteet
- Vaikutusten arviointi

Itä-Suomen liikennestrategia

Itä-Suomen elinkeinoelämän ja asukkaiden tarpeita palveleva uuden sukupolven liikennejärjestelmä

Toteutumisen arviointi 2021

Strategia on kaikkien toimijoiden yhteinen

- Laajan vuoropuhelun kautta päästiin keskustelemaan asioista ja useat tahot ovat omissa suunnitelmissaan ja toimissaan edistäneet tavoitteita, vaikka ne eivät pohjaakaan välttämättä suoraan strategiaan
- Kunnat ovat toteuttaneet strategiaa mm. seudullisten aiesopimusten kautta
- Strategian jälkeen muodostettiin kolmen maakunnan yhteiset edunvalvonnan kärkitoimet, joiden voidaan katsoa toteutuneen kohtuullisesti (väylänpidon rahoitus, hankkeet)

Strategia antaa suunnan liikennejärjestelmän kehittämiseksi seuraaville vuosikymmenille

- Julkisen sektorin rooli pienenee ja muuttuu mahdollistajaksi
 - Julkinen puoli on mahdollistaja, mutta sen rooli on pysynyt vahvempana kuin strategian laatimisvaiheessa ennakoitiin
 - Liikenne 12 on vahvistanut valtion otetta liikennejärjestelmän kehittämisestä
- Palveluntuottajat, kansalaiset ja yritykset toimivat nykyistä enemmän liikennejärjestelmän kehittäjinä
 - Palvelun tuottajat aluksi vahvistivat rooliaan, mutta liikennepalvelulain voimaan tulo vaikutti osaltaan
 - Korona vaikuttaa voimakkaasti palveluntuottajien ja yritysten toimintaan
 - Yritykset kehittävät omia prosessejaan

Läpäisevät periaatteet sisältyvät kaikkiin tavoitteisiin

Liikkumisolosuhteet ovat turvalliset ja esteettömät

Liikennejärjestelmän ja maankäytön suunnittelun yhteensovitus toteuttaa viisasta yhdyskuntarakennetta

Liikennejärjestelmä on tehokas, taloudellinen, kilpailukykyinen ja kansainvälisesti integroitunut

Vähähiilisyys ja ekotehokkuus edistävät ympäristömyötäistä liikennejärjestelmää

Mobiilit palvelut helpottavat liikkumista ja kuljetusten optimointia

PÄÄMÄÄRÄ:

Liikkuminen ja kuljettaminen on turvallista

ARVIO:

Päämäärä on edelleen relevantti

- Liikkumisen ja kuljettamisen turvallisuus on kehittynyt keskimäärin positiivisesti
 - Onnettomuuksissa vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden määrä on laskenut, vaikkakin muuta maata hitaammin.
- Pääteillä on pystytty toteuttamaan turvallisuutta parantavia hankkeita
- Maantieverkolla ei pystytä resurssien vuoksi tekemään edelleenkään riittävästi parannustoimenpiteitä
- Kunnat ja kaupungit ovat tehneet turvallisuutta parantavia toimia katuverkollaan
- Alueella tehtävä liikenneturvallisuustyö on hyvää

PÄÄMÄÄRÄ:

Elinkeinoelämän kuljetusketjut ovat kustannustehokkaita

ARVIO:

Päämäärä on edelleen relevantti

- Kuljetusketjujen kustannustehokkuutta on vaikea arvioida suoraan
- Välillisesti voi arvioida, että alueelle tehdyt investoinnit osoittavat, että logistiset kustannukset eivät ole kohtuuttomat
- Pääteiden raskaan liikenteen runkoverkko on kohtuullisessa kunnossa
 - Pullonkauloja on poistettu
 - Raskaan liikenteen käyttämien väylien ylläpitoa on pystytty hieman kehittämään
 - Kunnossapitoa on kohdistettu talvihoidon toimintalinjojen uudistuksen mukaisesti
- Kunnat ovat kehittäneet logistiikka-alueita
- Yritykset ovat kehittäneet yhteistyötä kuljetuksissa
- Haasteena on etenkin alemman tieverkon kunnan vaikutukset elinkeinoelämän kuljetuksiin

PÄÄMÄÄRÄ:

Liikkumistarpeiden tyydyttämiseksi on realistisia 1/2 vaihtoehtoja

ARVIO:

Päämäärä on edelleen relevantti

- Todellinen valinnan mahdollisuus puuttuu edelleen, eivätkä palvelut vastaa asiakkaiden kokonaisliikkumis -tai palvelutarpeisiin.
- Uusia liikennepalveluita ei ole syntynyt siinä määrin kuin tavoiteltiin, lukuun ottamatta kaupunkipyöriä ja työmatkaliikenteeseen julkisin varoin hankittuja palveluita (esim. Joukkis)
- Junaliikenteen ja markkinaehtoisen linja-autoliikenteen kilpailu toi lisää vuoroja ja laskee hintoja, mutta korona

PÄÄMÄÄRÄ:

Liikkumistarpeiden tyydyttämiseksi on realistisia vaihtoehtoja 2/2

- Liikkumistarvetta ovat vähentäneet mm. tietoliikenneyhteyksien, sähköisten palveluiden, kotiinkuljetus- ja pakettipalveluiden kehittyminen sekä etätyön yleistyminen
- Autoilu on edelleen erittäin merkittävä kulkumuoto, eikä sen asema ole merkittävästi muuttunut
- Maaseudun taksipalvelut ovat heikentyneet, mutta kaupungeissa taksitarjonta on lisääntynyt

TAVOITTEET JA ENSIASKELEET KOHTI TAVOITETTA

Toteutumisen arviointi

LUONNOS

Valmisteltu ELYn asiantuntija-arviona

ELINKEINOELÄMÄN KULJETUKSET

TAVOITE:

Raakamaidon päivittäinen kuljetusketju on toimintavarma

*TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:
Raakamaidon päivittäiset kuljetusketjut sujuvat kohtuullisesti
poikkeustilanteita lukuun ottamatta*

Ensiaskeleet kohti tavoitetta:	Toteutumisaste	Perustelu
Parannetaan hoidon ajoitusta ja kohdennetaan ylläpitotoimenpiteitä tärkeimmille keräilyreiteille		Elinkeinoelämän kuljetukset ovat ohjanneet ylläpitotoimia ja sitä kautta maitokuljetuksetkin ovat hyötäneet. Hoidon ajoitusta ja kohdennusta on tehty toimintalinjojen muutosten myötä. Tiestön ja siltojen kunnan huononeminen tuottavat lisääntyviä haasteita.
Hyödynnetään maidon keräilytieto tienpidossa ja luovutetaan reaaliaikaista kunnossapitotietoa toimijoiden käyttöön		Maitotiejärjestelmä on laajentunut POS ELY-alueen lisäksi KES ja PIR ELYjen alueelle. Kunnossapitotietoa luovutetaan toimijoiden käyttöön, mutta se ei ole täysin reaaliaikaista.

TAVOITE:

Energiatuotannon biopolttoaine- ja turvekuljetukset ovat täsmällisiä

*TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:
Energiatuotannon biopolttoaine- ja turvekuljetukset sujuvat kohtuullisesti poikkeustilanteita lukuun ottamatta*

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumis-aste	Perustelu
Kohdennetaan ylläpitotoimia turve- ja biopolttoainekuljetusten terminaalien ja käyttöpaikkojen välisille reiteille		Elinkeinoelämän kuljetukset ovat ohjanneet ylläpitotoimia ja sitä kautta turve- ja biopolttoainekuljetukset ovat hyötäneet.
Turvataan turve- ja biopolttoainekuljetukset kehittämällä tiestön hoidon ajoitusta		Hoidon ajoitusta ja kohdennusta on tehty toimintalinjojen muutosten myötä. Talvihoidon toimintalinjat ovat parantaneet ajoitusta. Täsmähoito? Poikkeusoloissa ei pystytä tyydyttämään asiakastarpeita.

TAVOITE:

Metsäteollisuuden puukuljetukset turvaa häiriöttömän tuotannon

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:

Metsäteollisuuden puukuljetukset ovat toimineet, lukuun ottamatta poikkeuksellisia keliolosuhteita sekä kelirikon vuoksi painorajoitettuja teitä.

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumisaste	Perustelu
Keskitetään ylläpitotoimet raakapuun kuljetusten kannalta tärkeille teille		Lisärahoitusta on pystytty kohdistamaan tärkeille reiteille, mutta ei täysin tarvetta vastaavasti. Erityisesti alempi asteisella tieverkolla korjausvelka on lisääntynyt.
Toteutetaan välivarastointipaikkoja ja kehitetään yhteistyössä toimintamalleja terminaalitarpeisiin vastaamiseksi		Välivarastointihankkeita ollut (Metsäkeskus), rataverkon terminaaleja on kehitetty (Väylä).
Kehitetään tieverkkoa, jossa HCT-rekkojen (ylisuuret) käyttö on kokonaistaloudellisesti edullista järjestää		MassaHCT-verkon määrittelyä ei ole tehty ja yritykset operoivat poikkeusluvilla. Poikkeuslupiin on pyritty suhtautumaan myönteisesti. MittaHCT on tullut ajoneuvoasetukseen ja liikennöinti on vapautunut.

TAVOITE:

Käytössä on useampia kustannustehokkaita kuljetusvaihtoehtoja

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:

Kustannustehokkaita kuljetusvaihtoehtoja ei ole merkittävästi aiempaa enemmän tarjolla, ennemminkin kuljetukset tehdään kuorma-autokuljetuksina, mutta edellytykset ovat parantuneet

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumisaste	Perustelu
Edistetään kilpailun syntymistä rautatie- ja vesikuljetuksissa		Raiteille on tullut uusia toimijoita, mutta ei näy merkittävästi kilpailussa. Vesikuljetuksissa alusrahtimäärät sekä uitto ovat viime vuosina kasvaneet, huippuvuosiin on silti vielä matkaa.
Edistetään rata- ja ratapihahankkeiden toteutumista		Rata- ja ratapihahankkeet edenneet hyvin, mutta Kuopion ratapihan osalta tavararatapihan jatkaminen ei ole toteutunut. Karjalan ja Savon ratojen kehittäminen sisältyy osin investointiohjelmaluonnokseen.
Edistetään Saimaan kanavan investointien toteutusta	 LUONNOS	Saimaan kanavan investoinnit edenneet hyvin. Näköpiirissä tarvetta kehittää satamia.

TAVOITE:

Logistiikka yhteistyö tukee tehokkuutta ja synergiaetujen saavuttamista

*TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:
Logistiikkayhteistyö on edennyt, mutta kaikkia tehokkuus- ja synergiahyötyjä ei ole vielä saavutettu.*

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumis-aste	Perustelu
Kehitetään pk-yritysten logistiikkayhteistyötä ja -osaamista		Logistiikkayhteistyö on edennyt, mutta yhteistyötä ei tehdä vielä kovin laajasti.
Keskitetään paljon liikennettä aiheuttavia ja toisistaan hyötyviä toimintoja maankäytön suunnittelun keinoin		Maankäytönsuunnittelu logistiikka-alueiden suhteen on edennyt, mutta osin pitkäjänteisessä suunnittelussa on haasteita.
Yhdistetään haja-asutusalueilla kuljetusvirtoja kustannustehokkuuden lisäämiseksi		Haja-asutusalueiden kuljetusvirtoja ei ole onnistuttu yhdistämään.

TAVOITE: Pitkämatkan kuljetusten matka-aika on ennakoitavissa

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:

Pitkämatkan kuljetusten matka-aika on päätiellä varsin hyvin ennakoitavissa, mutta matka-ajat eivät ole merkittävästi lyhentyneet.

Ensiaskeleet kohti tavoitetta:	Toteutumisaste	Perustelu
Suunnitellaan uusi maankäyttö siten, että paikallinen liikenne ei heikennä kuljetusten sujuvuutta pääteillä		Osin pääteillä kehitys on mennyt parempaan suuntaan tiehankkeiden myötä, mutta osin ei ole kyetty välttämään maankäytön vaikutuksia liikenteen sujuvuuteen.
Säilytetään päätiestön hoitotaso ja pidetään se mahdollisimman tasalaatuisena		Hoitotason on säilynyt sekä osin myös parantunut päätiellä. Etenkin talvien haasteelliset ilmasto-olosuhteet vaikuttavat toteutuneeseen laatuun.
Edistetään päätiestön kärkihankkeiden toteutumista		Päätiestön kärkihankkeista VT 5 Mikkeli-Juva valmistuu ja VT 23 Varkaus-Viinijärvi etenee.
Edistetään tilusjärjestelyjä, jotta maatalousliikennettä saadaan vähennettyä pääteillä		Tilusjärjestelyjä edistetty, mutta ei ole edenneet toivotussa laajuudessa.
Kehitetään liikenneolosuhte- ja häiriötiedottamista ja tiedottamista vaihtoehtoisista reiteistä	 LUONNOS	Olosuhte-, häiriö- ja kunnossapitotiedon avaaminen on edennyt, vaihtoehtoiset reitit ovat googlen ym. palveluntuottajien varassa.

TAVOITE:

Toimivat ja nopeat tietoliikenneyhteydet tukevat yritystoimintaa

*TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:
Toimivat ja nopeat tietoliikenneyhteydet ovat parantuneet, mutta edelleen kehittämistä tarvitaan.*

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumis-aste	Perustelu
Rakennetaan nopeat kiinteät yhteydet mahdollisimman kattavasti maakuntien alueille		Tietoliikenneyhteydet ovat taajamissa pääosin kunnossa, mutta paikoin kiinteän verkon rakentaminen uusille kaava-alueille ei ole toteutunut. Haja-asutusalueilla on edelleen puutteita. Kyläverkkohankkeita on toteutunut maaseuturahaston kautta rahoitettuina.
Kiinteän yhteyden ulkopuolisille alueille muodostetaan langaton verkko		Haja-asutusalueilla laajakaistaa on rakennettu julkishallinnon yhteyshankkeilla, mutta edelleen osa alueista on nopeiden tietoliikenneyhteyksien ulkopuolella.
Edistetään nopeiden langattomien tietoliikenneyhteyksien saamista pääteiden varteen		Langattomien verkkojen kattavuus on pääteillä hyvä, mutta nopeudessa on kehitettävää.

IHMISTEN LIIKKUMINEN

TAVOITE:

Arjen matkoja varten on käytettävissä liikkumista helpottavia palveluita sekä taajamissa että haja-asutusalueilla 1/2

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:

Taajamissa liikkumispalvelut ovat lisääntyneet, mutta haja-asutusalueilla vain välttämättömimmät liikkumispalvelut täyttyvät. Uusia liikennepalveluita ei ole syntynyt merkittävästi markkinaehtoisesti.

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumisaste	Perustelu
Edistetään aidosti kilpaillun liikenteen palvelumarkkinan syntymistä.		Liikennemarkkinan edistämistä on tehty, mutta tavoitteeseen ei ole päästy. Uusia liikennepalveluita ei ole syntynyt markkinaehtoisesti, kuten tavoiteltiin.
Yhdistellään lakisääteisiä henkilökuljetuksia ja avointa joukkoliikennettä sekä tavarakuljetuksia tehokkaiksi kokonaisuuksiksi.	 LUONNOS	Lakisääteisten kuljetusten yhdistely on edennyt ja valmius kyytien yhdistelyyn on olemassa (vrt. Siun Sote, koulukuljetusten avaaminen yms.). Haasteita on kuitenkin tiedottamisessa esim. koulukuljetusten avoimuuden osalta. Tavarakuljetusten yhdistämisessä henkilöliikenteeseen on edelleen lainsäädännöllisiä esteitä, joita ei ole riittävästi madallettu.

TAVOITE:

Arjen matkoja varten on käytettävissä liikkumista helpottavia palveluita sekä taajamissa että haja-asutusalueilla 2/2

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumistas	Perustelu
Kunnat ja valtio yhdistävät voimansa sekä liikennepalveluiden suunnittelussa että rahoituksessa.		Kuntien ja ELYn yhteistyötä suunnittelussa ja rahoituksessa on kehitetty
Yhdistetään liikkumisen suunnittelu tehokkaasti osaksi kaikkien palveluiden suunnittelua.		Palveluita suunnitellaan erikseen ja liikkuminen pyritään sopeuttamaan muutoksiin jälkikäteen.
Kokeillaan rohkeasti uudenlaisia konsepteja liikennepalveluiden tuottamiseen.		Liikennepalvelukokeiluja on tehty ja hyvin toimineita kokeiluja on vakiinnutettu (mm. Kuopion kaupunkipyörät, Joukkis, Vieremän työmatkaliikenne). Osa on kuitenkin jäänyt kokeilu-/suunnitteluasteelle (mm. Mikkelin seudun työmatkaMaaS, Savonlinnan miniMaaS).

TAVOITE:

Kävely ja pyöräily taajamissa on helppoa ja turvallista

1/2

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:

Kävelyn ja pyöräilyn palvelutaso on varsin hyvä kaupungeissa/taajamissa, mutta palvelutasopuutteita esiintyy etenkin talvisin. Väyläverkostossa on edelleen epäjatkuvuuskohtia, turvallisuuspuutteita ja päällystevaurioita.

Ensiaskeleet kohti tavoitetta:	Toteutumis-aste	Perustelu
Suunnitellaan ja toteutetaan asuinympäristöt siten, että arjen lähipalvelut on saavutettavissa kävellen ja pyörällä.		Maankäytön suunnittelussa on entistä paremmin huomioitu saavutettavuus kävellen ja pyörällä.
Suunnitellaan taajamat ja keskustat kävely- ja pyöräilylähtöisesti ja rauhoitetaan alueita kävelylle ja pyöräilylle.		Kävely- ja pyöräilylähtöiset keskustat ovat lisääntyneet erityisesti kaupungeissa.

TAVOITE:

Kävely ja pyöräily taajamissa on helppoa ja turvallista

2/2

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumis-aste	Perustelu
Toteutetaan kaupunkeihin nopeita ja suoria pyöräily-yhteyksiä		Nopeita ja suoria pyöräily-yhteyksiä on toteutettu etenkin maakuntien keskuskaupungeissa.
Varmistetaan keskeisimpien väylien jatkuvuus, käytettävyys ja turvallisuus		Käytettävyudessa, jatkuvuudessa ja turvallisuudessa on edelleen haasteita, mutta niiden eteen tehdään jatkuvasti töitä resurssien puitteissa.
Kehitetään myönteistä pyöräilykulttuuria		Myönteistä pyöräilykulttuuria on pyritty edistämään mm. erilaisten kampanjoiden ja tapahtumien kautta. Edelleen haasteita on kuitenkin vastakkain asettelussa kulkumuotojen välillä.

TAVOITE:

Päivittäiset matkat on mahdollista tehdä joukkoliikenteellä kaupunkiseuduilla sekä suurimpien taajamien ja keskuskaupunkien välillä 1/2

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:

Työ- ja opiskelumatkat on pääosin mahdollista tehdä joukkoliikenteellä suurimpien taajamien ja keskuskaupunkien välillä. Palvelutasopuutteita on erityisesti kesäaikaan sekä iltaisin ja viikonloppuisin. Kaupunkiseuduilla on arkisin toimivat joukkoliikenne.

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumisaste	Perustelu
Parannetaan avoimen joukkoliikenteen vuorotarjontaa ja tarjotaan edullisia yhteiskäyttöisiä lipputuotteita.		Hankitun joukkoliikenteen vuorotarjonta on paikoin lisääntynyt, mutta samalla on korvattu markkinaehtoisien liikenteen lakkautuneita vuoroja. Pitkämatkaisen bussiliikenteen vuorotarjonta on kokonaisuudessaan heikentynyt. KaupunkiWaltit ovat laajentuneet työssäkäyntialueilla. Joukkis-yhteiskäyttölippu on otettu käyttöön ja sen käyttöalue on laajentunut.

TAVOITE:

Päivittäiset matkat on mahdollista tehdä joukkoliikenteellä kaupunkiseuduilla sekä suurimpien taajamien ja keskuskaupunkien välillä 2/2

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumis-aste	Perustelu
Kokeillaan uudenlaisia syöttöliikennepalveluita		Uudenlaisia syöttöliikennepalveluita ei ole syntynyt. Yksittäisiä kokeiluja on tehty ja kokeiluja on menossa. Yhteensovitusta junaliikenteeseen on tehty.
Maankäytön suunnittelulla edistetään joukkoliikennettä tukevan yhdyskuntarakenteen syntymistä.		Isoimmilla kaupunkiseuduilla yhdyskuntarakennetta on tukeutunut joukkoliikenteeseen.

TAVOITE:

Ikääntyneille on kotona asumisen mahdollistavat liikkumis- ja kuljetuspalvelut

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:
Kunnissa on kattavasti asiointiliikennettä perusasioiden hoitamiseen. Tarvetta vastaavista liikenne- ja kuljetuspalveluista on kuitenkin puutetta.

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumisaste	Perustelu
Yhdistetään ovelta-ovelle –kuljetuksia tehokkaammiksi kokonaisuuksiksi.		Ovelta-ovelle –palveluita ei ole syntynyt.
Tarjotaan autottomille ikääntyneille asiointiyhteyksiä kysyntää vastaavasti.		Kunnissa on asiointiliikennettä perusasioiden hoitamiseen. Asiointiliikenne on kuitenkin rajattua.
Kehitetään palveluiden helppokäyttöisyyttä, informaation selkeyttä ja riittävyttä.		Palveluiden käyttäjälähtöisyyteen on pyritty vastaamaan, edelleen haasteena on tiedon ja informaation saattaminen asiakkaiden tietoon.

TAVOITE:

Henkilöautomatkat maakuntakeskusten välillä ja rajanylityspaikoille ovat ennakoitavia, sujuvia ja nopeita

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:

Yhteydet maakuntakeskusten välillä ja rajanylityspaikoille ovat palvelutasoltaan kohtuullisen hyvät, mutta puutteita on edelleen. Ennakoitavuutta ja sujuvuutta heikentävät etenkin sään ääri-ilmiöt, liikenneonnettomuudet ja maatalousliikenne. Paikallisen liikenteen ruuhkahuiput vaikuttavat sujuvuuteen.

Ensiaskeleet kohti tavoitetta:	Toteutumisaste	Perustelu
Toteutetaan pieniä ja tehokkaita tiestön parantamistoimenpiteitä.		Vuosittain on pystytty tekemään pieniä mm. liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä rahoituksen puitteissa (mm. puuston poistot, levennykset, liittymäjärjestelyt), mutta ei tarvetta vastaavasti.
Edistetään päätieverkon kärkihankkeiden toteutumista		Alueen yhteinen kärkihankelista on ollut toimiva ja hankkeita on saatu toteutukseen, muutama hanke kuitenkin odottaa vielä rahoitusta Suunnitelmavalmiutta on parannettu.
Lisätään reaaliaikaisen tiedon saantia liikennetilanteesta, häiriöistä ja tien kunnossapito- ja hoitotoimenpiteistä.		Reaaliaikaisen tiedon saatavuus on lisääntynyt esim. Väylävirasto on avannut kunnossapitotiedon.

TAVOITE:

Pitkänmatkan joukkoliikenteessä vuorotarjonta paranee, matka-aika lyhenee ja hinnat ovat kohtuullisia

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:

Joukkoliikenteen muutos toi päätieverkon linja-autoliikenteeseen kilpailua, mikä on lisäksi tarjontaa ja alensi hintoja. Junaliikenteen matka-ajat ovat lyhentyneet ja hinnat laskeneet. Lentoliikenteen vuorotarjonta ei ole riittävä ja lentoliput ovat kalliita. Korona aiheutti erityisesti lentoliikenteelle kriisin ja palvelutaso on alhainen.

Ensiaskleet kohti tavoitetta:	Toteutumis-aste	Perustelu
Parannetaan matkaketjujen sujuvuutta kehittämällä liityntä- ja jatkoyhteyksiä ja aikataulujen yhteensopivuutta.		Vuoroja suunniteltaessa on kiinnitetty huomiota mahdollisuuksien mukaan liityntä- ja jatkoyhteyksien toteutumiseen etenkin junilta/juniin. Lentojen osalta jatko- ja liityntäyhteyksissä on kuitenkin haasteita.
Edistetään kilpaillun markkinaehtoisen liikenteen syntymistä.		Kilpailtua markkinaehtoista liikennettä syntyi aluksi hyvin, mutta varsinkin korona myötä tarjonta on huomattavasti heikentynyt.
Edistetään rata-, ratapiha- ja kalustoinvestointien toteutumista.	 LUONNOS	Rata- ja ratapihainvestointeja on edistetty ja ne ovat edenneet. Erityisesti kiskobussiliikenteessä kalusto ei ole uudistunut.

TAVOITE:

Liikkumisen ajantasainen informaatio on helposti ja mobiilisti saatavissa

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:

Matkustajainformaatio on edelleen hajallaan, vaikkakin kehitystyötä on tehty. Informaatio ei ole saatavilla helposti yhdestä paikasta.

Ensiaskeleet kohti tavoitetta:	Toteutumisaste	Perustelu
Kehitetään tarvelähtöisiä informaatiopalveluita ja hakeudutaan kokeiluihin yhteistyössä alan kehittäjien kanssa.		Informaatiopalveluita on kehitetty alueella. Kaupalliset palvelut ovat kehittyneet. Sovelluksia ja erilaisia informaatiopalveluita on paljon ja ne ovat hajallaan.
Toteutetaan kaupunkiseuduilla liikkumisen mobiileja tietopalveluita.		Liikkumisen mobiileja tietopalveluita on toteutettu osittain, mutta ei laajasti koko alueella. Maakuntakeskuksissa on omat erilliset digitransit-pohjaiset reittioppaat.
Avataan tietoa sekä asiakkaiden että palveluntuottajien käyttöön.		Julkishallinnon tietopalvelut pitkälti avautuneet, mutta niihin ei ole rakennettu käyttöliittymää asiakkaille.
Edistetään liikkujien ja ajoneuvojen tuottaman tiedon hyödyntämistä palveluiden kehittämisessä.	 LUONNOS	Erilaisiin tiedontuottamiskokeiluihin on osallistuttu, mutta vakiintuneita toimintamalleja ei ole syntynyt tavoitellussa määrin.

TAVOITE:

Matkojen ostaminen on helppoa ja ”liput” ovat yhteiskäyttöisiä

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:

Lippujen yhteiskäyttöisyys ja ostamisen helppous ei ole kehittyneet tavoitellussa määrin. Liikennepalveluissa on edelleen käytössä yhteensopimattomia lippuja ja maksujärjestelmiä. Isommissa kaupungeissa tilanne on kohtuullinen, mutta muualla tilanne voi olla käyttäjille epäselvä. Eri liikennemuotojen osalta yhteiskäyttöisyys ei ole vielä toteutunut.

Ensiaskeleet kohti tavoitetta:	Toteutumisaste	Perustelu
Kehitetään vaivattomia yhteiskäyttöisiä lippuja.		Yhteiskäyttöisiä lippuja on kehitetty, mutta yhteiskäyttöisyys eri liikennemuotojen osalta ei ole vielä toteutunut.
Edistetään mobiilia maksamista ja matkatili-tyyppisten palveluiden kehittämistä.		Mobiilimaksaminen on yleistynyt ja mm. Walmi-matkaliput ovat mahdollistaneet mobiilimaksamisen entistä laajemmin. Tunnistepohjaisuus on edennyt.

TAVOITE:

Matkaketjun solmupisteissä kuljutavan vaihtaminen ja liityntä sujuvaa

TAVOITTEEN TOTEUTUMISEN ARVIO:

Solmupisteitä on kehitetty, mutta palvelutaso on vaihteleva. Pyörä- ja autoliikenteen liityntäpysäköintiä on kehitetty, mutta edelleen kehittämistarpeita on. Saatto- ja noutojärjestelyissä on paikoin kehitettävää. Kehittämisen kokonaisnäkemys on osin puutteellinen.

Ensiaskeleet kohti tavoitetta:	Toteutumisaste	Perustelu
Parannetaan toimijoiden yhteistyönä solmupisteitä toiminnallisina kokonaisuuksina kehittämällä informaatiota, liikenneympäristöä ja esteettömyyttä.		<p>Linja-autoasemia on lakannut. Kuntien pääpysäkkejä on kehitetty, mutta kehittämistyötä on tarve jatkaa edelleen.</p> <p>Asemanseuduilla (esim. Iisalmi, Joensuu, Kitee, Kuopio, Pieksämäki) on tapahtunut/tapahtumassa kehitystä.</p> <p>Resursseja solmujen kehittämiseen ei kuitenkaan ole riittävästi tarpeeseen nähden.</p> <p>Liityntäpysäköintiä on pystytty kehittämään.</p>

Edistettävät kärkiasiat ja –hankkeet 1/2

TOTEUTUMISEN ARVIO:
Kärkiasiat ja –hankkeet ovat edenneet kohtuullisen hyvin.

Kärkiasia tai -hanke	Toteutumisaste	Perustelu
Uusia liikennepalveluita kehitetään ja kokeillaan rohkeasti. Palveluiden perustaksi tarvitaan kunnossa oleva infrastruktuuri ja toimivat tietoliikenneyhteydet.		Kts. Aiemmat diat
Perusväylänpidon rahoituksen tasoon tarvitaan pysyvä nosto		Hyväksytty valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (Liikenne12)
Tiehankkeet: - VT 5 Mikkeli-Juva - VT 23 Varkaus-Viinijärvi - VT 5 Leppävirta-Kuopio		Tiehankkeet toteutuneet pääosin hyvin. VT 5 Mikkeli-Juva valmistuu, VT 23 Varkaus-Viinijärvi on edennyt vaiheittain (osin mukana investointiohjelmaluonnoksessa), VT 5 Leppävirta-Kuopio ei ole edennyt.
Rata- ja vesiväylähankkeet: - Joensuun ja Kuopion ratapihojen kehittäminen - Karjalan ja Savon ratojen kehittäminen - Saimaan kanavan sulkujen pidentäminen		Edenneet hyvin, mutta Kuopion ratapihan osalta tavararatapihan jatkaminen ei ole toteutunut. Karjalan ja Savon ratojen kehittäminen sisältyy osin investointiohjelmaluonnokseen. Saimaan kanavan sulkujen pidentäminen on toteutumassa.

Edistettävät kärkiasiat ja –hankkeet 2/2

Kärkiasia tai -hanke	Toteutumisaste	Perustelu
<p>Priorisoimattomia tulevaisuuden tiehankkeita:</p> <ul style="list-style-type: none">- VT 5: Hirvensalmi-Mikkeli, Siilinjärvi-lisalmi- VT 6 Joensuu-Imatra- VT 9: Jyväskylä-Kuopio, Kuopio-Joensuu, Onkamo-Niirala- VT 13 Ristiina-Lappeenranta	<p style="text-align: center;"></p> <p style="text-align: center;">LUONNOS</p>	<p>Suunnitelmavalmiutta on pystytty parantamaan.</p> <p>Toteutuksesta on päätetty välille VT 5 Hurus-Hietanen (2021-2022).</p> <p>Yleissuunnitelma on valmis välille VT 5 Hietanen-Pitkäjärvi, VT 9 Onkamo-Niirala. Yleissuunnitelma käynnissä välillä Vt 5 Siilinjärvi-Pöljä-Alapitkä.</p> <p>Toimenpidesuunnitelman päivitys käynnissä välille VT 13 Ristiina-Lappeenranta</p> <p>Tiesuunnitelma vaiheessa: VT 5 Nerkoon kohta, VT 5 Leppävirran kohta ja VT 5 Leppävirta-Kuopio.</p> <p>Yhteysväliselvitystä tehty väleille VT 5 Kuopio-lisalmi, VT 6 Imatra-Joensuu sekä VT 9 Jyväskylä-Kuopio-Joensuu (käynnissä).</p> <p>Väyläviraston laatimassa investointiohjelmaluonnoksessa mm.:</p> <ul style="list-style-type: none">- VT 23 Karvion kanavan kohta- VT 9 parantaminen ja st 562 Lentokentätien liikennejärjestelyt- VT 9 parantaminen Ylämyllyn kohdalta

Strategian päivittämisestä lisätietoa löytyy
netistä:

Nettisivut julkaistaan myöhemmin

